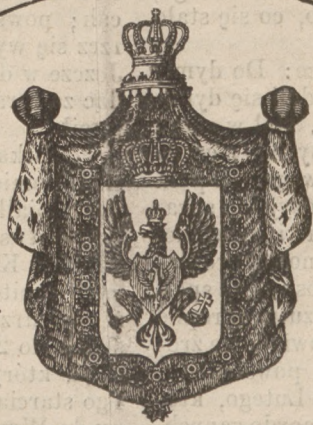

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.
20 Sgr. na całe Prussy 2 Tal.

INSERATY:

1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na 1 szerokości
przyjmują się tylko w Expedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Berlin, 14. Marca. — W izbie deputowanych odczytał prezes ministerstwa Bismark królewskie poselstwo, w którym on izbom wynurza uznanie królewskie za chętnie przystąpienie do aj-cowskich zamiarów przy teraz ogłoszonym prawie weteranów dotyczącem. Izba panów w tym celu podobne odbyła posiedzenie.

Warszawa, 13. Marca. — Z wiarogodnego źródła dowiadujemy się, że powstancy odnieśli zwycięstwo w dniu 5. b. m. pod Brzeźnicą pod dowództwem Lewandowskiego, przyczem zdobyli dwie armaty; dalej na dniu 7. b. m. odnieśli zwycięstwo powstańcy pod dowództwem Lelewela pod Włodawą nad Bugiem i tegoż dnia pod Ratajami nad znacznym oddziałem rosyjskim.

Z nad granicy Polskiej, 13. Marca. — Wczoraj został generał Langiewicz proklamowany w Warszawie Diktatorem. W ostatni poniedziałek powstańcy zbili Moskali zostających pod dowództwem Tolla pod Myszowem w gubernii płockiej. Moskali poległo 100.

Wrocław, 13. Marca wieczorem. — Od wczorajszego po południa niemamy żadnych wiadomości z Warszawy. Szląska gazeta pisze z wiarogodnego źródła, że powstańcy dla przeszkodzenia dalszemu wojsku rosyjskiego spalili wiele mostów na kolei żelaznej za Sosnowicami.

— W Dąbrowie, którą powstańcy obsadzili, zatrzymał się z swoim wojskiem generał Langiewicz, aby tam stoczyć bitwę z Moskalami w dogodnym miejscu.

Paryż, 13. Marca wieczorem. — Patrie donosi, że książę Koburg przybył z Londynu do Paryża i dziś był przyjmowany przez cesarza i cesarżową.

Triest, 13. Marca. — Z Szangaj donoszą pod dniem 26. Stycznia, że w d. 14. Stycznia wymieniono ratyfikacye traktatu handlowego i żeglugowego między Chinami i Prusami. Władze pruskie przyjęły na siebie reprezentacyą innych państw niemieckich tylko miasta hanzeatyckie wymówiły sobie osobnych konsułów. Pruski konsul jeneralny Rehfuß otrzymał polecenie do wymiany ratyfikacyi traktatu handlowego i żeglugowego z Japonem i tym końcem uda się w Kwietniu do Jeddo.

— Taże pocztą nadeszły wiadomości z Konstantynopola z dnia 7. b. m. wedle których 6000 karabinów będących własnością Rosyan, które miały być przemycone przez księstwa naddunajskie do Serbii, dostały się do Polski.

— Reprezentanci mocarstw przesłali do swych rezydujących w Bukarescie konsułów zbiorową notę, w której tak księciu, jakoteż zgromadzeniu narodowemu nakazano najsurowsze dotrzymanie konstytucyi.

— Z Aten donoszą pod dniem 7. Marca, że konsul bawarski przyznał się, iż jako prywatny podzielał przekonanie, że najlepiej sprawie greckiej się przysłuży, jeżeli użyje moralnych środków, aby kandydaturę bawarskiego księcia Ludwika uczynić popularną. Gdy jednak zgromadzenie narodowe postanowiło wyłączyć rodzinę królewską bawarską od kandydatury na tron grecki, poprzestał swoich w tej mierze zabiegów.

— Budżet w rozchodzie zniżono o 10 mil., cywilne pensye zamieszczono o 20 procent, oddalono urzędników nadliczbowych, a pensye ministrów ustanowiono na 6,000 drachmów. Kyriakos, Petrinos, Zotos i Platis zostali zamianowani wiceprezesami zgromadzenia narodowego. Zakazano wywóz broni i amunicyi.

— Wyznaczona komisya do zbadania korespondencyi prywa-

tnej króla Ottona, którą zareklamował, wniosła o zatrzymanie status quo, aż zgromadzenie narodowe w tej mierze wyda postanowienie.

— W Sparcie, Triculi i Locris odbyły się demonstracye na rzecz króla Ottona. Około 10 oficerów aresztowano i osadzono w Eginie.

Londyn, 13. Marca. — Następca tronu pruskiego wraz z małżonką udali się dziś do Osborne i z powrotem do Berlina wyjadą po południu o godzinie 2½ przez Antwerpią.

Berlin, 14. Marca. — Najj. Pan raczył nadać generałporucznikowi Prittwitz Gaffronowi, jeneralnemu inspektorowi fortec, order korony królewskiej Iej klasy.

Berlin, 13. Marca. — Z Morning Post najświeższej pokazuje się, że lord Russel niema zamiaru wysadzić cesarza Napoleona z kwestyi polskiej. Stara się raczej Anglia wyrzucić umiarkowany wpływ na politykę francuską, która właściwie stanowi siłę poruszającą. Lord Russel pragnie manifestacyi opinii europejskiej w formie przedstawień, którą mają wyrazić wszystkie mocarstwa podpisane na traktacie wiedeńskim w Petersburghu. Jeżeli te przedstawienia nieodniosą tam żadnego skutku, natenczas chwycą się kroków dobitniejszych, ale gabinet angielski do rzeczywistej interwencyi jeszcze nieprzystąpi. W depeszy tej z 5. Marca niedomaga się rozpoczęcia konferencyi europejskiej względem kwestyi polskiej, tylko wedle najświeższych paryskich wiadomości mają być rządy wezwane do uczynienia przedstawień na własną rękę i tym sposobem poprzeć rady posła angielskiego. W Paryżu niewiele się spodziewają po takim postępowaniu i dla tego chcą zorganizować interwencyą w formie jednobrzmiącej noty, któraby zobowiązała mocarstwa, które tym sposobem by się połączyły z sobą, do dalszych kroków, na przypadek, gdyby Rosya nieprzystała. Dotychczas Rosya ograniczyła się na przyrzeczeniach bez gwarancyi, twierdząc, że udzieli reformy po przytłumieniu powstania. Mocarstwa zachodnie dobrze wiedzą, co o takich przyrzeczeniach rosyjskich trzymać.

Królestwo Polskie.

Gazeta wrocławska pisze z Michałowic pod d. 10. b. m. co następuje: Wiarogodny świadek, który jak wielu innych z ciekawości udał się do Michałowic z Krakowa, opowiadał nam bliższe szczegóły, co tam widział: »Pod Michałowicami ujrzał dawniejsze słupy nadgraniczne rosyjskie białe i czerwono świeżo pomalowane, rosyjskie orły pozrywane, a polskimi zastąpione. W gmachu celnym urzęduje młody powstaniec, który prowadzi kontrolę nad przejeżdżającymi, który mało zważa na przejeżdżających, a głównie pilnuje, aby do Krakowa nieprzechodziły listy szkodliwe powstaniu. O godz. 9ej wieczorem granica zupełnie jest zamykaną przez powstańców, niewolno nikomu przebywać granicy ani do Krakowa ani do Królestwa. Podróżny nasz spotkał na folwarku pod Michałowicami położonym a nazywającym się Wilkowice pikietę polską ułańską. Tam mu opowiadano, że połączone korpusy Langiewicza, Jeziorańskiego i Waligórskiego wynoszą 7000 ludzi i mają dział 8. Zareczano przytem, że Menotti Garibaldi przed 24 godzinami stanął w Goszczy. W boru pod Goszczą widział dwóch powieszonych, jednego chłopą, który wydał Moskalom rannego powstańca i kapitana rosyjskiego polskiego rodu, który udając przychylnego sprawie polskiej, szpiegował powstańców i donosił wszystko Moskalom, co się dzieje w obozie polskim.«

Oesterreichische Ztg. donosi, że generał Langiewicz w obozie w Goszczy przed kilku dniami odbył sąd wojenny nad oficerem rosyjskim, który wzięty do niewoli pod Staszowem, złożył przysięgę na wierność chorągwi polskiej i służył w szeregach polskich. Tymczasem uważano, że on tajemnie prowadził rozmowy z chłopami. Z śledztwa pokazało się, że za ich pośrednictwem szpiegował wszystkie ruchy polskie i o nich donosił księciu Bagrationowi. Skutkiem wykrytej zdrady spełniono na nim wyrok śmierci wydany przez sąd wojenny.

Z trockiego donoszą, że jen. Płaskin będąc zawiadomiony, że w jednym lesie znajduje się pełno powstańców, kazał do niego przez całą noc strzelać z armat i ręcznej broni. Nazajutrz chciał się przekonać o skutku całonocnego bombardowania, poszedł na czele kolumny do

lasu i przekonał się, że oprócz powywracanych i połamanych drzew od kul armatnich ani jednego człowieka nie było zabitego.

W Wilnie aresztowali Moskale około 40 dziedziców podejrzanych o niesprzyjanie Moskwie. Tamże upowszechniła się wiadomość, że w Inflantach podnieśli bunt chłopci przeciw baronom niemieckim.

W Warszawie krąży obszerna proklamacja rządu narodowego, w której tenże rząd centralny zdaje sprawę z wszystkiego, co się stało w czasie sześciu tygodni trwającego powstania.

Warszawa, 11 Marca. — National Zeitung pisze: Do dymisji wciąż się podają członkowie rady stanu. Dziś np. podali się dymisji obaj bracia Lewinscy. Jeden z nich, generał Lewinski, stał w ciągu r. 1861 aż do reakcji na czele komisji spraw wewnętrznych, z czego okazuje się, że należał do legalnego stronnictwa postępowego. Z pola bitew niemamy dziś żadnych wiadomości, tylko zwykłe rosyjskie sprawozdania z jatek, ile setek zabili ofiar polskich, ile krwi niewinnej i młodej i starej przelali. Rząd narodowy polski wydał nową proklamację bardzo czytaną w Warszawie, w której chłoscze Moskwę za spełnianie morderstwa. Dziennik powszechny na te zarzuty okropne uczynione armii moskiewskiej i tym co jej rozkazują, odpowiada że źródła urzędowych czerpane raporty o powieszonych przez powstańców, przychylnych poddanych rosyjskich poczynając od 13 do 28 Lutego, których liczba wynosi 9 osób, a zamilcza o ofiarach polskich mordowanych, palonych żywcem w Płocku, Siemiatyczach, Suchedniowie, Wąsocz, Miechowie, Pieskowej Skale, że pominiemy mnóstwo innych miejsc, jak u radcy stanu Poletyły, gdzie padło 12 niewinnych ofiar, których liczba tysiące przenosi. Morderstwa, palenia przez Moskwę tak są teraz widocznie z góry nakazane, że nawet wcale się nie tłumaczy, a przypieczętował te wszystkie morderstwa, rzezie i pożogi ludzki pułkownik moskiewski Korff, który wolał odebrać sobie życie aniżeli spełniać nakazane mu w instrukcjach morderstwa.

Czas pisze: Z pola walki nie ma prawie dzisiaj żadnych świeżych wiadomości i położenie rzeczy na niem, skreślone przez nas wczoraj, pozostaje niezmiennie. Natomiast ważniejsze są nieco wiadomości z Warszawy. Podobno cała rada stanu, rady powiatowe podały się do dymisji, niechcąc być już częścią rządu w chwili powstania narodu przeciwko temuż rządowi i to jeszcze rządu niszczonego kraj mieczem i ogniem.

Głuche wieści krążące w Warszawie utrzymują, iż zaszła także ważna zmiana w okręgach rządu rosyjskiego, w którym panuje zupełna nieufność, rozprężenie i chaos. Twierdzą że od początku powstania car Aleksander otoczony przez Adlerberga i partję mikołajowską nie ufał W. księciu, którego podejrzewał, iż chce zostać królem, podobnie jak nie ufali generałowie i pułkownicy oficerom; dla tego cesarz Aleksander oddał bezpośredni zarząd wojskami jen. Ramzajowi, następnie Korffowi i bezpośrednio odbierał od nich raporty; podobnie jak pułkownicy rozkazywali wprost podoficerom i żołnierzom omijając oficerów. Przyjęto system użycia wszelkich najstraszniejszych środków, mordu niewinnej ludności, pożogi miast i wsi, najokropniejszego terroryzmu, aby stłumić powstanie.

Gdy jednak wszystkie te środki nie przyniosły pożądanego przez rząd moskiewski rezultatu i powstanie wzrastało, rząd rosyjski nieufający wszelkim swym narzędziom, puścił prawie machinę rządową samowolnemu ruchowi, armia zaś zmieniła się w niekarne hordy barbarzyńców. W. książę miał podobno zażądać albo dymisji albo istotnej nad wojskiem władzy. Takową mu dano mimo podobno oporu adlerbergowskiej partji; lecz chociaż jest dzisiaj nie tylko imiennym ale istotnym naczelnikiem wojsk, w niczem nie zmieniło się postępowanie tychże wojsk; mordują one i palą jak dawniej.

Utrzymują, że rząd moskiewski uczuwszy swą zupełną niemoc, chce z jakimś aktem wystąpić; lecz czyż mniema, że jakimkolwiek połowicznym krokiem przekroczy nieprzebyte morze krwi? Czyż mniema, że naród który nie wzięwszy oręża do ręki wypowiadał znane wszystkim żądania i prawa swoje, odstąpi dzisiaj od nich, gdy z orężem w dłoni walczy za niepodległość kraju! a walczy na całej przestrzeni prowincji polskich pod rządem rosyjskim od Warty i Nidy aż pod Dźwinę i Dniepr. Nikogo już nie zwiodą reformy i obietnice moskiewskie, łagodność i wspaniałość moskiewskiego rządu, nie zastraszą środki jakich użyć może, gdyż już użył wszystkich niecofając się przed usiłowaniami wywrócenia podstaw społeczeństwa, chwytając wszelkie sposoby, by lud wiejski pochnąć przeciwko innemu klasom narodu.

Z Kongresówki, 10. Marca. — Dnia 7. Marca oddział powstańców przedzierając się przez Pniewie, Sleszyn, Szczawin, do oznaczonego przez dowódcę punktu, obudził baczność wojsk moskiewskich w Łowiczu, Kutnie i Włocławku, z kąd też wysłane zostały kolumny dla uderzenia na powstańców, którzy przebyli w ciągu godzin 36 bez odpoczynku i posilku kilkanaście mil drogi, ztąd też i bitwy przyjąć nie mogli, a spotkawszy się z wojskiem, i przywitani ostrym ogniem, odpowiadali tylko strzałami skrzydeł osłaniających i tak trwało około godziny czasu; sam zaś oddział powstańców, przez ten czas do zamierzonego miejsca dotarł. Podczas rozprawy z naszej strony padło 2 zabitych a 4 raniono. Moskwa straciła 11 zabitych, w tych liczbie 1 oficera, ranych liczba niewiadoma.

Po takiej rozprawie Moskale pociągnęli z powrotem tam, z kąd przybyli tj. do Łowicza, umyśliwszy udawać znowu tryumfujących, a swoim zwyczajem po drodze, żołnierstwo i kozactwo wstępowało do karczmy zapijając i nie płacąc za nic, a przy tej sposobności zabrali w kilku karczmach do 26 maroderów naszych, którzy nie zdążyli połączyć się z obozem. Z takimi hufcami powracają traktem z Gostynina do Kutna w dniu 8. Marca około 1½ godziny z południa, wywiesili chorągiew z obrazem Matki Boskiej, niby zabraną powstańcom, gdy takową z sobą już z Łowicza przywieźli, posiadając z r. z. zabraną ludowi w czasie procesyjnych manifestacji w Łowiczu; oprócz tego mieli 2 kosy sieczkowe nie osadzone, zabrane z karczmy.

Ponieważ od kilku dni w Kutnie załoga moskiewska, w ciągłej obawie napadu pozostaje, przeto też założono przed miastem o wiorstę drogi przeszło pod cmentarzem żydowskim obóz, stanowiący zarazem awangardę sił miasta. Otóż gdy z oddziału tego kozacy dostrzegli po trakcie idących do nich sztandar powstańczy, wtedy na znak wystrzeliwszy, sami do miasta wpadli, donosząc o zbliżających się do Kutna powstańcach; powstał zgiełk i alarm, a dopiero za nadciągnięciem oddziału, rzecz się wyjaśniła, oddział zaś wojska z trofeami udał się do Łowicza. Jeszcze w dniu 7. oddział konnych powstańców w liczbie kilkunastu jeżdżąc za furazem, ukazał się pod Kutnem o wiorst kilka i wojsko zaniepokoił.

Spotkanie wyżej opisane, dnia 7. Marca zaszło w powiecie gostyńskim, pomiędzy wsiami Hutą Sołecką i Chojeczką, za Gostyninem w kierunku Białego.

Warszawa, 7. Marca. — W potyczce pomiędzy wiazowną, Glinianką a Karczewiem, o której już pisałem, zginęło 50 Moskali, naszych zabito 16. Liczba naszych poległych, dla tego jest tak małą, że nasi strzelali z po za drzew i mieli zastójną pozycję w lesie. Moskali było 2 rotę i 100 drzaków, naszych do 400 pod dowództwem Zmudina, który jest rannym. W okolicach Jabłonn przyszło także do małego starcia, a kolejną petersburską przywieźli wczoraj rannych żołnierzy do Warszawy. Podlaskie oddziały uwijają się zwawo pomiędzy Wisłą, Bugiem a Wieprzem; jest 8 oddziałów większych i kilka mniejszych. Jeden z nich przechodząc przez Łuków pod komendą Marcina Ielewela, ogłosił tam rząd narodowy i zabrał kasę. Uspokojenie ludności wiejskiej w tamtej okolicy jest dobre. Powstanie też w całym kraju staje się coraz powszechniejsze, a należy się spodziewać, że przeżywszy zimowe miesiące, Styczeń i Luty, w Marcu i Kwietniu spotęnieje.

Powstanie w Płockiem jest także czynniejsze teraz niż w zeszłych tygodniach, kiedy oddziały się zorganizowały. Dochodzą nas z tamtąd wiadomości o dwóch potyczkach w Lipnowskim i w Ostrołęckim, lecz leż szczególniej. Dowódcą sił zbrojnych w płockiem województwie jest Zygmunt Padlewski, w podlaskiem pułkownik W. Lewandowski, w kaliskiem K. Mielecki.

Wiadomości z sandomierskiego i z krakowskiego tak późno do Warszawy przychodzą, że dotąd nie mamy jeszcze dokładnych wiadomości o bojach stoczonych w Pieskowej Skale i w Skale.

Przy kolei warszawskowiedeńskiej i bydgoskiej znajduje się kilka oddziałów. Te zaś które się rozproszyły, na nowo sformowały się. Most na tej kolei przy stacyi Baby został znów na nowo spalony. — Bogdanowicz Kazimierz dowodzący podobno w Lubelskiem, został w istocie schwytany przez Moskali i już rozstrzelany.

W Warszawie częste są aresztowania w domach i na ulicach. Aresztowali pomiędzy innymi znanego kupca Rozmanita. W cytadeli męczą badaniami. Niektórych więźniów badają ciągle przez 12 godzin. Nużą więc umysł więźnia i odbierają mu swobodę tak potrzebną i konieczną przy tłumaczeniu się przed inkwizycją. Pobranych z powodu podejrzenia, że chcieli wychodzić z miasta do powstańców, pomiędzy którymi jest wiele takich, którzy ulicą przechodzili i na ulicy pojedynczo połapani byli, skazują do wojska. Wjazd i wyjazd z miasta jest bardzo utrudniony. Pomimo tego chcący złączyć się z oddziałami powstańcami, szczęśliwie przemykają się. Niedawno wyszło znowu kilkudziesięciu, a pomiędzy nimi ma być kilkunastu starozakonnych.

Do Warszawy przyjeżdża generał Sumorokow, na pomocnika naczelnemu dowódcy w. ks. Konstantemu. Była tu pogłoska o adresie podanym przez kilku przyjaciół margrabiego Wielopolskiego o przywróceniu konstytucji 1815 r. Pogłoska ta była mylną. Kilkunastu może znalazłoby się w całej Polsce którzyby podpisali adres o blichtr konstytucji, któraby tylko była oszukaństwem, gdy naród walczy o niepodległość wszystkich prowincji polskich pod rządem rosyjskim. Pora adresów minęła, a pewni jesteśmy, znając głęboką i powszechną nieufność do rządu moskiewskiego, że niewieleby znalazło się osób, któreby chciały nazwiska swoje położyć dzisiaj na jakimkolwiek adresie do cara moskiewskiego. Krew wymordowanych, popiół spalonych miast, przecięły drogę do adresów do rządu, który chce Polskę zamienić w bezludną pustynię.

Doszła do Warszawy wiadomość o Pińsku, w którym powstańcy pokazali się, zabrali kasę i broń żołnierzom odebrali. Byli oni pod dowództwem dzielnego partyzanta Rogozińskiego v. Raczyńskiego. Bił on się przeciw Nosticowi pod Białą, Niemirowem, miał udział w bitwie w Siemiatyczach, potem poszedł do Białowieży, gdzie trzy razy uciekał się z tymże samym Nosticem — i dotarł aż do Pińska. Zabrał tam kasy, a w nich 60,000 rs. i cokolwiek broni! Cz.

Kraków, 10. Marca. — W pobliskiej nam okolicy Kongresówki w tej chwili zupełny spokój panuje. Obie strony od kilku dni, a mianowicie od boju pod Pieskową Skalą i Skalą (4. tm.) zawiesiły wszelkie kroki nieprzyjacielskie. Co przez ten czas robią Moskale, nie wiemy, ale wiemy, że korpus generała Langiewicza nader czynnie i skutecznie chwile te na pożytek swój obraca. Wczoraj wieczór wróciłem z obozu, którego główną kwaterę założył jen. Langiewicz we wsi Goszczy, leżącej na prawo od szosy kieleckiej, o 1½ mili od komory Michałowice. Trudno sobie wyobrazić, nie widząc na własne oczy zapał ożywiający ten obóz, dochodzący dzisiaj mniej więcej do 6000 ludzi. Znaczne dowozy wyborowej broni, żywności i innych potrzeb, które właśnie w tych dniach ze wszech stron nadeszły, podniosły jeszcze bardziej ducha. Mamy teraz, mówiła mi dzielna młodzież, wszystkiego podostatkiem: broni dosyć, jeść i pić obficie i nie brakuje nam niczego, tylko Moskali. Bogdajby ich rzeczywiście jak najrychlej na ziemi polskiej zabrakło!

Jen. Langiewicz i podkomendni jego niezmierną rozwijają czynność. Cały obóz cały dzień boży roi się niby rój pszczoł pracowitych. Tutaj

zapisują bezustannie nowo przybywających, tam rozdają broń, owdzie dobierają konie; tutaj mustruje się i ćwiczy w obrotach oddział strzelców, tam kosynierów, tu znów formują się polscy żuawi, pod wodzą oficera francuskich żuawów Roche-Brun'a, dalej po różnych punktach odbywają mustrę to plutony, to całe szwadrony kawalerii, to pieszono, to na koniach. W piechocie dokonywa się zupełna reorganizacja. Dotąd kosynierzy stanowili zupełnie osobne bataliony, strzelcy osobne; teraz każdy batalion piechoty składać się będzie z 750 ludzi, z tych 600 kosynierów, a 150 strzelców. Kawaleria również się porządkuje, jeźdźców i konie ranżerują, każdy pluton ma siedzieć na jednomaścistych koniach itd., słowem, czynność we wszystkich kierunkach. Przedstawienie malowniczej, romantycznej ze tak powiem, strony obozu, za dalekoby mnie zaprowadziło i ramy pospiesznej korespondencji szeroko przekroczyćbym musiał, a czasu na to dzisiaj nie staje. Żałuję więc serdecznie, że nie mogę choć pobieżnie naszkicować wam obrazu tej buńczucznej, ognistej młodzieży, rwącej się gwałtem do boju, tych nowoczesnych amazonek, które już to zuchwale w krótkie kożuszki lub sukmanki ubrane, klną jeszcze zuchwale, a mniej zuchwale harcują na koniach, to pozostały przy krynolinach, i tylko kindżał zawieszony u pasa, zajmują się niewieścią stroną gospodarstwa sztabowego, to wreszcie nie wychodząc zupełnie po za sferę właściwego swej płci zakresu, chwile spędzane w obozie poświęcają igle i tym podobnym skromnym, poważnym zajęciom, a po za obozem pełnią usługi bardzo ważne i pożyteczne, choć ciche i nie dające imieniu rozgłosu, a przytem wielkiej, prawdziwej odwagi i zaparcia się wymagające.

Ale otóż i mimowolnie wpadam w frazeologią, której strzedz się umyśliłem. Wracam więc do rzeczy i krótko ją reasumuję: kilka ostatnich dni, pod każdym względem wzmocniły potężnie generała Langiewicza. Zapewne dopóki będzie mógł, będzie korzystał ze szczęśliwego położenia swego obozu; Moskale, zdaje się, nie myślą go w tej chwili zaczepiać, a to tem bardziej, że utworzenie się nowego, dość znacznego oddziału w górach Świętokrzyskich, wzmagające się potężnie powstanie na różnych punktach w Kaliskiem, wreszcie pojawienie się około 1000 ludzi, któremi dowodzi Jastrzębski, koło Koniecpola, niezmiernie siły moskiewskie rozrywają. Dzisiejszy Czas podaje wiadomość o wzmocnieniu załogi Miechowa, ale wczoraj w obozie Langiewicza mówiono, że Moskale przeciwnie, albo już opuścili, albo lada chwila opuszczają Miechów. W każdym razie zdaje się, że za parę dni najdalej generał Langiewicz sam zaczepne rozpocznie działanie.

Pułkownik Cieszkowski (ten sam, który najprzód odznaczył się pod Sosnowcem, następnie przyprowadził o znaczne straty Moskale pod Paniami i Mrzygłodem, wreszcie po połączeniu się z generałem Langiewiczem, mianowany został przez tegoż pułkownikiem) wysłany został na objęcie dowództwa nad oddziałem świętokrzyskim, o którym wyżej wspominałem.

W wiadomości z dalszego teatru wojny nie wdaję się; nie mamy ich tutaj ani obficie, ani dokładniej zapewne, jak wy, a co nas wiadomo o tem, to koncentruje się w Czasie.

Ogłoszenie dyktatury odbyło się dziś uroczystie w Obozie pod Gósczą i akt przyjęty został z wielkim zapalem przez wojsko, powitany z radością przez obywateli. Zaraz po ogłoszeniu dyktatury zwinęto obóz w Gósczy i korpus wojsk ruszył naprzód w kierunku, którego nie uważamy za stosowne naznaczyć, dopóki dalsze wypadki same go nie wskażą. Wojska moskiewskie w tej okolicy stoją jak wprzód, w Olkusz i Miechowie.

Drugim ważnym faktem jest szybkie zwiększanie się w ostatnich dniach powstania tak w Kongresówce jak na Litwie. Wszystkie klasy ludności biorą coraz szerszy w niem udział, sformowało się kilka nowych oddziałów, stoczono kilka drobnych lecz pomyślnych potyczek w mazowieckiem, podlaskiem i plockiem; na Litwie zaś małe oddziały powstańcze sformowały się w grodzieńskim, liczniejsze zaś na Polesiu, w puszczy Białowieskiej (gdzie wsamej Białowieży stoi znaczny oddział), w powiatach prużańskim, pińskim i mozyrskim. Parę oddziałów z pińskiego weszło na Polesie wołyńskie. Prokonsul moskiewski na Litwie Nazimów usiłuje zachętać rabunku i rewolucji komunistycznej zjednać sobie sprzymierzeńców we włościanach. Takie kroki są także dowodem niemocy Moskwy i rozprężenia. Lecz prócz wypadków w gubernii wileńskiej, gdzie włościanie z rozkazu gubernatora odstawili kilku obywateli, nie zaszły tam żadne podobne wypadki.

Płock, 28. Lutego, (spóźnione). — Więzienia tutaj przepełnione, i dla tego wyprzątają je po trochu, wysyłając oddziały więźniów do Modlina, a dla nowo aresztowanych robią miejsce. Między więzionymi jest pani Farjasiewiczowa, osoba zamożna i w późnym wieku.

Rozstrzelano czterech młodych ludzi, z których trzej mieli lat 16, 18 i 20, a więc jeszcze niedorostki. Jeden z nich ze sklepu zleceń Wołńskiego, był raniony i zaledwie podzdrówiał, rozstrzelano go. Bednarza Jarzyńskiego zakopano jeszcze żywcem, bo jedna tylko kula go ugodziła, i kiedy go wrzucano w dół, wołał jeszcze „Jezus, Marya, Józef”. Przed rozstrzelaniem zdejmują ze skazanych suknie i nakrywają worem, a przywiązawszy nad dołem grobowym do słupa, dają ognia. Nie mogą więc żołnierze rozpoznać w jaką część ciała celować, żeby na miejscu zabić. Rozstrzelano także Ostrowskiego, przed dwoma laty junkra z wojska rosyjskiego, który drogo życie swoje sprzedał. Był to mężczyzna nadzwyczajnej siły, i zanim go zdołano rozbroić i związać, rwał dokoła siebie. W końcu potrzaskał jeszcze rewolwer na łbach nieprzyjaciół. Kiedy go okutego stawiono przed generałem Semką, a ten chciał postać po słuszarza, by mu z ręką zdjął kajdany, „niepotrzeba” rzekł Ostrowski, i zbliżywszy się do stołu, tak silnie uderzył, że kajdany pękły. Nie dał on ran swych opatrywać, wiedząc, że go śmierć czeka. Zrobiono mu tę łaskę, że go uwolniono od worka i rozstrzelano go, jak był ubrany w czamarcze. Twierdzą jednak, iż inny tego był powód, to jest, że gdy oświadczył, iż chce ginąć w czamarcze, nikt nie

śmiał zbliżyć się do niego, by go rozebrać, wiedząc jak jest silnym i determinowanym.

Wieczorem i nocą niemożna się pokazywać na ulicy, choćby w najpilniejszej sprawie, po lekarza lub księdza. Tak się też stało z młodszą siostrą X. K., która z braku pomocy lekarskiej umarła. Zachorowała w nocy, a ponieważ wojsko nie dopuściło lekarza, zjawił się jakiś felczer wojskowy, który dał chorej tak silne lekarstwo na wymioty, iż skończyła wśród największych męczarni, ofiara policyi wojskowej. Cz.

Warszawa, 11. Marca. — Dziennik Powszechny w części urzędowej, a za nim wszystkie Dzienniki warszawskie mają sobie nakazane przez rząd rosyjski umieścić co następuje:

— Z raportów władz cywilnych zamieszczają się tutaj następujące szczegóły:

W dniu 13. Lutego o godzinie 6. wieczorem, 7 ludzi uzbrojonych w dubeltówki i rewolwery najechało dziedzica wsi Pawłowo, Telesfora Dziedzickiego, emeryta, b. członka senatu, i po odczytaniu mu jakoby wyroku, odebrało mu życie 3ma wystrzałami.

Zbrodniczy ten czyn dokonany na osobie powszechnie poważanego obywatela i głowy rodziny, wywołał powszechne oburzenie.

— Dnia 27. Lutego, zbrojny oddział buntowników, w przechodzie przez miasto Kłodawę uprowadził z sobą miejscowego burmistrza Chorzelskiego.

Pomimo błagań żony, która się za nim udała, Chorzelski powieszonym został pod osadą Kiejsze do gminy Kościelec należącą, jednocześnie z sołtysem wsi Osiek, nazwiskiem Galon.

— W nocy z 30. na 31. Stycznia, przybyło do wsi Klemencice do dóbr Wodzisławskich należącej, w powiecie kieleckim 8 ludzi zbrojnych, którzy usiłowali zabrać konie włościaninowi Walentemu Samek, lecz ten przy pomocy sąsiadów ujął 4 z tych ludzi i zatrzymał pod strażą. Przybyli jednak wkrótce potem w kilkunastu inni ludzie zbrojni, odbili przytrzymanych i wystrzałem z pistoletu ranili mocno w piersi pomienionego włościanina.

— Dnia 14. z m., banda buntowników w przechodzie przez kolonię Saras, w gminie Przedbórz, gubernii radomskiej, powiesiła tam prowadzonych z sobą: żandarma nazwiskiem Majewskiego i włościanina z nazwiska niewiadomego.

— Przechodzącą w dniu 20. Lutego przez wieś Niemojew, w powiecie sieradzkim, banda buntowników zabrała z sobą dróżnika Baltazara Predkę, który następnie znaleziony został przy drodze przywiązany do drzewa wraz z innym nieznanym człowiekiem, obadwaj zastrzeleni.

— We wsi Soseńska Wola, w powiecie siedleckim, buntownicy w d. 20. Lutego powiesili nieznanego człowieka.

— W dniu 28. Lutego, w lesie baranowskim pod wsią Śniadowką, buntownicy powiesiły prowadzonego z sobą z powiatu łukowskiego żandarma.

Buntownicy w czasie chwilowego pobytu w mieście Opocznie zarządzili pod rygorem prawa doraźnego pobór do band. Pobór nie przyszedł do skutku, a chociaż zarządzający usiłowali wycofać się z tego kroku, to jednak nieuspokoilo strwożonych podobnem zarządzeniem włościan, którzy, jużto szukali przeciwko temu osłony u władz wojskowych, już też opuścili swoje siedziby uchodząc w lasy. Ztąd powstało oburzenie włościan ku stronnictwu ruchu zbrojnego, a ze swej strony uczestnicy band wywierali swą zemstę na włościanach. Czynne wystąpienie władz cywilnych i wojskowych odwróciło w Opoczyńskim grożące ztąd niebezpieczeństwo.

— Dzien. powsz. zamieszcza dalsze kłamliwe wiadomości z jatek moskiewskich.

Oddział wysłany z Żowicza pod dowództwem pułkownika Gagemister, wykrywszy bandę buntowników, udał się za nią w pogon przez Żychlin, Gostynin ku Chojnu gdzie doścignął buntowników i pobił ich, przyczem zabito im 10 ludzi, znaczną ilość raniono, a 25 ujęto.

— Banda dowodzona przez Radziejewskiego w gubernii lubelskiej, została rozproszona a sam Radziejewski ujęty. W tejże gubernii banda dowodzona przez Lelewela, została doścignięta i rozproszona koło Luty i Hańska, przez oddział (składający się z 2ch kompanii i 60ciu kozaków), który w ciągu dwóch dni przebył 145 wioś. Straty buntowników dochodzą do 150 ludzi. Zabrano im amunicję, bagaże oraz korespondencję i prasę litograficzną.

Francya.

Paryż, 11. Marca. — Otaczające osoby najbliższe cesarza twierdzą, że jest zamiarem jego odwołać wyprawę francuską z Meksyku, a nawet dziś utrzymują, że zamiar ten tak daleko dojrzał, iż Monitor wkrótce ogłosi list cesarski. Jaki list, łatwo się domyslić. Cesarz jest bardzo gwałtownym, i łatwo przechyla się do opinii publicznej, która głośno domaga się naprawy (reparation).

— Utworzyły się już trzy komitety w sprawie polskiej: polski, orleański i republikański. W sprawie polskiej niemasz rozdwojenia między Francuzami. Jen. koresp. austr. podaje nazwiska komitetu francuskiego w sprawie polskiej: Carnot, Corbon, Pelletan, Huet, Martin, Morin, Laurent, Pichart, Delestre, Vocherot. Komitet ten wzywa departamenta ażeby za pośrednictwem dzienników zbierały pieniądze na sprawę polską.

— Książę Włodzimierz Dołgoruków utrzymuje, że do Paryża przybył bez misji politycznej, tylko w celu odwiedzenia swojej rodziny.

— Urzędnik z poselstwa francuskiego w Petersburgu przywiózł od posła Montebello wiadomości, które rozchwiały nadzieje obudzone przez posła rosyjskiego Budberga w Paryżu. Wedle nich car wzbrania się udzielić koncesji przed przytłumieniem powstania. Kwestya polska dziś przeto daleko jest groźniejszą, aniżeli przed dwoma dniami. Mówią powszechnie o zaniechaniu wkrótce kampanii meksykańskiej.

— Jeneralna korespondencya austriacka donosi z Paryża, że co-

raz staje się rzeczą prawdopodobniejszą, i odpowiadającą życzeniom narodu francuskiego, że wojska zostaną odwołane z Meksyku, gdyż stanie traktat z rządem meksykańskim czyniący zadość żądaniom Francji.

— W d. 15. b. m. można się spodziewać wielkiego wypadku w ruchu polskim, jak pisze kolońska gazeta.

— Pogłoski się dziś upowszechniły po Paryżu i na giełdzie o sprzymierzeniu zaczepnem i odpornem zawartem między Francją i Austrią i wypowiedzeniu wojny Rosji w dniach 14. Patrie upomina, aby zachować umiarkowanie, ale skutek tych pogłosek utrzymał się i to w kształcie powszechnego i to niemałego spadnięcia papierów na giełdzie. Książę Metternich poseł austriacki, poplecznik sprzymierza wyjechał nagle do Wiednia, a pierwszy sekretarz ambasady pruskiej w Paryżu książę Henryk Reuss w misji urzędowej do Berlina.

(Kor. Cz.) Nord i Rosyanie bawiący w Paryżu przeczą z udanem oburzeniem, aby wojsko rosyjskie dopuszczało się w Polsce okrucieństw, zapewniają, że charakter żołnierza rosyjskiego jest łagodny. Łagodność wojska rosyjskiego pokazała się roku 1794 w rzezi Pragi, w roku 1831 w rzezi Oszmiany, i tę łagodność rozszerzył r. 1861 rząd rosyjski w sposób malujący dobitnie liberalizm i szlachetność polityki petersburskiej. Rząd ten, przewidując a raczej wywołując wypadki, dał rozkaz wybrania z pułków uralskich żołnierzy niechrześcijańskich albo ochrzczonego świeżo: Baszkirów, Kirgizów, Kodwenów, Czermesów, Mordwinów, Czuchonców itd. i wcielić ich do pułków stojących w Polsce. Krok ten, nieznamy dotąd w Europie, jest pewny i on tłómaczy nam rzezie, rabunki, pożogi wojska rosyjskiego w Polsce, a nawet strach oficerów przed żołnierzem. Krok ten dowodzi także, że rząd rosyjski pragnął oddać wna rozlew krwi w Polsce.

Francja odetchnęła tak dobrze jak Polska z obawy o los jej. Langiewicz. Jenerał ten uosobistnił, że tak powiem, w oczach Zachodu bohaterską walkę Polski. Choć krótko, Monitor wyraża się zawsze przychylnie dla sprawy polskiej. Podobnie wyrażają się wszystkie inne dzienniki. Charivari i Illustracya zaczynają dawać ryciny polskie. Składki spieszenie się zbierają. Mapy Polski są po wszystkich księgarniach. Książę Napoleon nie uda się na ślub księcia Walii, będzie więc mógł przemówić w senacie za Polską dnia 10. lub 11. t. m. Liczne meetyngi zbierają się za Polską w Anglii, Szwecji i we Włoszech. Zapowiadają wielki meetyng w Guildhall.

Sfery rządowe mówią, że połowa Marca będzie ważna dla Polski. Czy dla tego, że dnia 16. będą imieniny cesarzewicza? Czy cesarz przemówi w tej okoliczności? Zapewniają, że cesarz ma powołać pod broń rezerwę, która liczy 140,000 ludzi.

Spodziewają się ważnych wypadków w Rumunii.

Pan Fournier odebrał rozkaz udania się do Sztokolmu i objęcia ambasady.

Rozeszła się pogłoska, że cesarz dał lub myśli dać rozkaz jenerałowi Forey zawarcia traktatu z Juarezem i opuszczenia Meksyku. Pogłoska ta sprawiła wielką radość i nikt w niej nie widział ubliżenia dla Francji. Meksyk nie może obrazić takiego państwa jak Francja. Zresztą Francja może wziąć odwet występując czynnie w sprawie polskiej. Cokolwiek nastąpi, wojna meksykańska nie może przeszkodzić Francji w wystąpieniu przeciw Rosji.

Wszyscy się zgadzają, że p. Drouyn de Lhuys, który będąc dzieckiem bawił się na kolanach Kościuszki, jest bardzo dobrze usposobiony dla Polski i że czuje potrzebę pośpiechu. Depesze i memoriały, które posyła do barona Gros dla oświecenia lorda Russella, mają być dobrze wypracowane i mają stosownie do tradycji polityki cesarskiej, unikać uznania rozbioru Polski. Pan Drouyn de Lhuys miał oświadczyć kategorycznie hr. Goltz, że Francja niecierpi zgwałcenia neutralności przez Prusy. P. Valbezen nie zostanie odwołany z Warszawy.

Zmiana ministeryalna w Madrycie ma być korzystną dla polityki francuskiej.

Papież jest znowu chory. Zajmuje to Włochów przekonanych, że śmierć papieża ułatwi uzupełnienie jedności włoskiej.

Księgarnia N. Kamińskiego i Spółki poleca na swym składzie: Słownik lwowskiego wydania Lindego, Mickiewicza różne wydania, nowe wydanie przerobionych Dziejów Moraczewskiego, tudzież dawniejsze dzieła polskie po cenach niższych.

Szanownych Członków Koła Towarzystwa w Poznaniu zapraszamy na Walne Zgromadzenie na dzień 22. Marca r. b. na godzinę 6 z wieczora do lokalu Koła. **Dyrekcya.**

Inspektor dóbr, wolny od wojska, szuka od 1. Kwietnia t. r. posady. Dowiedzieć się można u Pani **Kurze** przy Półwiejskiej ulicy pod Nr. 18.

Accouchement secret w n. koncess. Instytucie. Adres **M. M.** 49. franko **Berlin.**

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 12. Marca 1863.

Zyto (wępel po 25 szefli) trzyma się. Na Marzec 39½ list. i pien., na Marzec Kwiecień 39½ list. i pien., na wiosnę 39½—13¼ pł., na Kwiecień Maj 39½ list. i pien., na Maj Czer-

wiec 39½ list. ¾ pien., na Czerwiec Lipiec 40½ list. ⅛ pien.

Okowita (beczka 8000 proc. Trallesa) bez zmiany. Na Marzec 13¼ pł., na Kwiecień 13½ pł., na Maj 13¾ pł., na Czerwiec 13½ list. ⅛ pien., na Lipiec 14½ list. ⅛ pien., na Sierpień 14½ list. ⅓ pien.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 13. Marca.

Pszenica 58—70 tal.
Zyto na Marzec 45 tal., na wiosnę 44⅓ tal., na Mai Czerwiec 44¼—½ tal.
Jęczmień wielki i mały 32—40 tal.
Groch do gotowania 45—50 tal.
Groch na pastwę 40—43 tal.
Olęj rzepiowy na Marzec 15⅓—⅓ tal., na Marzec Kwiecień 15⅓ tal., na Kwiecień Maj 15⅓—¼ tal.
Olęj lniany 15½ tal.
Okowita na Marzec i Marzec Kwiecień 14 tal., na Kwiecień Maj 14⅓—⅓ tal., na Maj Czerwiec 14⅓ tal., na Czerwiec Lipiec 14¾ tal., na Lipiec Sierpień 15 tal., na Sierpień Wrzesień 15½—⅓ tal., na Wrzesień Paźdz. 15½ tal.

Pan Rosman zażądał upoważnienia na wybudowanie w Paryżu synagogi dla polskich starozakonnych, ale rząd mu go odmówił.

Austria.

Wiedeń, 11. Marca. — Ponieważ powstanie w Królestwie Polskiem nie upada ale jeszcze bardziej się rozszerza i ustala, przeto niemożna dłużej przeciągać odroczenia sejmu galicyjskiego. Przeciw sympatycznemu demonstracyom tego sejmku wystąpiłaby tylko wówczas Austria, gdyby te miały pociągnąć trudności polityczne i dyplomatyczne dla Austrii za sobą.

— Jeneralna korespondencya austriacka twierdzi, że wedle wiadomości z Petersburga cesarz Alexander niemyśli żadnych udzielić koncesji Polakom oprócz obszernej amnestyi i tych reform, które wielki książę Konstanty przywiózł z Petersburga do Warszawy. Ta okoliczność także tłumaczy połączenie władzy cywilnej i wojskowej w jedum rękę Konstantego.

— Co się tyczy stanowiska Austrii — mówi wiedeńska Presse — potwierdza się, że gabinet wiedeński w nocy przesłanej do Paryża odmówił formalnego przystąpienia do ewentualnych kroków zbiorowych ze strony państw zachodnich do gabinetu petersburskiego; nie tylko zaś pochwalili zamierzoną interwencję dyplomatyczną, lecz przyrzekli moralne jej poparcie. Zdaje się przeto, że w Wiedniu istnieje pewna obawa, aby interwencja państw zachodnich nie naruszyła w kwestyi polskiej własnych interesów państw zachodnich, a dla tego na taki przypadek chce Austria mieć wolne ręce. Na tem kończy Presse.

Kronika miejscowa.

Poznań, 14 Marca. — Z kandydatów trzech na dyrektora ziemstwa jeneralnego tutejszego przedstawionych królowi, wybranym został p. Marcelli Zółtowski z Czacza.

— W tych dniach przybył tu z Warszawy pułkownik Krywonos i powiększył przydzielnictwo pułkownika rosyjskiego Wejmarna przy jenerale Werderze dowodzącym tu 4 korpusami pruskimi.

Wiadomości literackie.

— Stagnacya w handlu księgarskim rok drugi trwająca, coraz się zwiększa. Żadnych nakładów prawie księgarze nasi nie przedsięwzięli, bo wiedzą, że nabywców nie znajdą. Z pism naukowych zaczął wychodzić „Zwiastun ewangeliczny”, pod redakcją pastora Otto; a „Pamiętnik religijno moralny”, w nowej formie i pod nową redakcją przybrał tytuł: „Przeglądu katolickiego.” Dr. Karol Gregorowicz, dalej wydaje „Przyjaciela zdrowia.” Zupowiedziany „Wędrowiec pod redakcją Władysława Anczyca, a nakładem J. Ungra, opóźnia się z powodu nienadejścia kliszów z zagranicy. Tygodnik ilustrowany zgromadził bogate wysokiej wartości zasoby na r. b. Między temi wymienić możemy piękną powieść J. I. Kraszewskiego p. n. „Pomywaczka”, w której główną postacią jest książę Józef Poniatowski, i powieść Zacharyasiewicza malująca dobitnie część Galicji i zajmujące wypadki. przez które tej prowincji społeczność przechodziła i przechodzi. Do obrazów Podola galicyjskiego skreślonych malowniczym piórem Władysława Zawadzkiego, drzeworyty przysposabiają się w zakładzie wydawcy Tygodnika podług rysunków Juliusza Kossaka. Siódmy som tej zajmującej i pełnej wartości publikacji z nowym rokiem się rozpoczął.

Przybyli do Poznania dnia 14. Marca.

BAZAR: Błociszewski z Przecławia, Dziembowski z Kłodziny, hr. Kwilecki z Dobrojewy, hr. Potulicki z W. Jezior, Koczorowski z Witosławia, Potocki z Bendlewa, Unrug z Malpina, książę Radziwiłł z Litwy, Mańkowski z Rudek, Moszczeński z Kożuszkowa, Rekowski z Koszut.
STERNA HOTEL EUROPEJSKI: v. Götze z Ballenstädt, v. Bübring z Koźwiża, v. Höpner z Wörlitz, Łaszczyński z Grabowa, Lamprecht z Bielefeldu, Fahrnthold z Hali, Zeplin z Güstrow, Bierschmidt z Lipska, Münchmeyer z Bamberg.
MYLIUSA HOTEL DREZDEŃSKI: baronowa v. Winterfeld z Mur. Gośliny, Wiehmeyer z Barmen, London z Bydgoszczy, Behrens z Aschersleben, Witkowski z Gniezna, Hirschberg i Dr. Fries z Berlina.
OEHMIGA HOTEL FRANCUSKI: Święciecki z Granowa, Kowalski z Wysoczek, v. Hirschberg i Mühlbach z Neudeck, Klug z Mrowina, Holz z Bydgoszczy, Gossen z Lipska, Wiese z Sienna.

Kurs giełdy Berlińskiej.

Dnia 12. Marca 1863.	Sto- pa pCt.	Na pr. kurant	
		papie- rami.	gotowi- zna.
Pożyczka rządowa dobrowolna.	4½	—	101½
„ z roku 1859.	4½	—	106½
„ z roku 1856.	4½	—	101½
„ z roku 1853.	4	—	99½
Oblig. długu skarbowego	3½	—	89½
dito Marchii Elektoralnej i Nowej	3½	—	89½
dito miasta Berlina.	4½	—	102½
dito „ „	3½	—	90½
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	3½	91¾	—
dito „ „	4	—	101½
dito Pruss Wschodnich	3½	88	—
dito Pomorskie	3½	—	91½
dito „ „	4¼	—	100½
dito W. X. Poznańskiego	4	—	—
dito W. X. Poznańskiego	3½	—	—
dito W. X. Pozn. (nowe).	4	—	96½
dito Szląskie	3½	—	94½
dito Pruss Zachodnich	3½	86½	—
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	97½
Obligacje miejskie H. Em. Pozn.	4	—	—
Obligacje prowincyjne Poznańskie	5	—	—
Papiery banku prow. Poznańskiego	—	—	97¾
Louisdory	—	—	109½
Akeye kolei żelazn. Starogr. Pozn.	4	—	106½